

IR-RIH TAL-BIDLA

Kien l-aħħar *mass meeting* qabel l-elezzjoni u l-entuzjażmu ma setax ikun **akbar**. Malta kienet borma **tbaqbaq**. U l-partit **ried** folla enormi. Fid-Dar Ċentrali, ħdejn **il**-magna tal-kafè quddiem **il**-kamra tal-aħbarijiet, kien hemm min tkellem dwar l-akbar folla li qatt rat Malta. U l-kazini kollha organizzaw **il**-*privates* lejn **il**-Furjana. U fil-kazin ta' Sannat **ittiehdet** id-deċizzjoni, bl-approvazzjoni unanima tal-membri tal-kumitat distrettwali, li l-**Ghawdxin** jikru vapur tal-Gozo Channel għalihom biss, biex mix-Xatt jeħodhom Sa Maison. U kelma kienet. Krewh.

U Jason kien l-ewwel wieħed fuq **il**-vapur. Baqa' tiela' fuq, **sab** post komdu fuq *dinghy* **griż** magħluq u **ċċassa** lejn Mgarr Hotel. Kellu qalbu **thabbat**. Imma min **il**-marelli ma kellux?

Tal-Lejber ma krewx vapur u n-nies tagħhom telghu ma' vapur normali nofs siegħa qabel telaq tan-Nazzjonalisti. U n-nisa Nazzjonalisti tghidx kemm kixfu snienhom meta rawhom **jirkbu** l-vapur mat-turisti Ġermanizi. Kienu **kburin** li krew vapur għalihom. B'kollox kienu **kburin**. U l-vapur beda jimtela u n-nies, kollha bnadar u mkatar, telghu fuq nett halli jidhru mill-belveder tal-Qala u minn quddiem **il**-Grand Hotel u mit-triq taż-Żewwieqa. U beda d-daqq tal-ħornijiet, **il**-bnadar **iġġebbd** mar-riħ, u kien hemm min tqanqal u holoq preċedent **riskjuż** meta offra *Lager* lil kull min kien hemm madwaru.

Jason ħares lejn l-**arlogg**. Xtaq ikisser **il**-ħgieġa u jdawwar **il**-minutiera bl-addoċċ. “Ejja ħa mmorru!”

U fi triqthom lejn Sa Maison jilmħu l-*carcades* sejr in lejn **il**-Furjana. Ix-Xatt Tas-Sliema kien **miżgħud** karożzi u trakkijiet bi tfajliet **sbieħ** joqomsu fuqhom. U dawk li kienu ħdejn **ix**-Xalè raw **il**-vapur tal-Ghawdxin u għarfu l-bnadar tal-partit. U **zdied it**-tixjir tal-idejn, l-għajjat, “**Il**-lami the gozitans how many!”, u t-twerżiq **imżarżar** tan-nisa u tal-ħornijiet.

U fl-aħħar waslu Sa Maison u kulhadd niżel fil-garaxx tal-vapur. Kien hemm folla sabiha. Kwazi kwazi impressjonanti. Jason ġera għal hdejn **il**-bieba biex ikun l-ewwel wiehed li jinżel minn fuq **il**-vapur.

“Ċempel! Ċempel! Ghidilhom jibagħtu *cameraman*. Haffef. Ha jaraw illejla l-Għawdxin fejn huma!” qal xi hadd lil wiehed li donnu kien qed jorganizza kolloxx hu.

U għalkemm **is**-shana u r-riha tinten ta’ baqar, **moghoż** u gniedes fil-garaxx tal-vapur bdiet tagħmel tagħha, **il**-bieba tal-vapur ma **nizlitx**. Għax kienu qed jistennew lil tal-*camera* jinżel fejn isorgi l-vapur biex **jigbed ix**-xena għall-aħbarijiet ta’ filgħaxija. U reġghu ċemplu.

“Suppost ġej! Qal li ġej!”

“Nistennewh.”

U Jason ħares lejn l-**arlogg** u **gibed** wahda minn taħt l-ilsien. Imma wara ftit minuti l-folla ma **ssaportietx** iżjed **ir**-riha tal-annimali u kellhom inizzlu l-bieba. U meta ma raw l-ebda *camera* quddiemhom, dawk li kienu fuq quddiem nehhew **il**-ħarsa niffieda u qalbiena a la La Vallette – imhejjija apposta għall-aħbarijiet tat-tmienja – u flokha libsu wahda diżappuntanti. Għax kienu għamlu hilitom biex ikun hemm folla kbira. U issa ma kien se jaraha **hadd**. U x’sens fiha ttella’ n-nies għall-*meeting* jekk ma jidhrux fuq **it**-televixin?

“Imma kemm aħna ħmir,” qal xi hadd.

“Insawtu lilna nfusna, Marija Madonna.”

“Hasra,” qal l-iżjed wiehed **meqjus**.

“Ma tarax **il**-*meeting* tal-Hadd li għadda! Folla daqs Kristu u fuq **in**-Net ġabu biss l-ewwel għaxar ringieli. Li ma kinux ħmir.”

“Dak apposta,” qallu l-**meqjus**.

“Apposta?”

“Mela! Dik strateġija!”

Jason niżel **ir**-rampa sparat u ġera t-telgħa kollha sa ma wasal quddiem **il**-Kurja b'nifsu maqtuġh. **Qabeż id-depot**, dar **il**-kantuniera u jara l-Fosos ġa **fgat** bin-nies. **Is**-soltu kien jiddeffes sa ma jasal eżatt quddiem **il**-palk – fejn ikun hemm l-izjed nies entużjasti. Imma dakinhar ma kellux f'moħħu li jibqa' diehel taħt **il**-palk – li għal xi raġuni għamluh iħares lejn **il**-knisja u mhux, bħas-soltu, bil-kontra. **Ġibed** lejn **il**-knisja. U hu u sejjer jinstema' l-ħoss ta' helikopter u jidher wiehed itir fil-qrib.

“Dak Sant. Dak Sant! Żgur. Dak Sant,” bdew jgħidu n-nies.

“Dak sejjer Ta' Qali u qallu jgħaddih minn hawn ħa jara kemm għandna nies.”
“Żgur li hu.”

U nofs **in**-nies għollew idhom fis-sema qishom f'pittura ta' Delacroix u qatgħuha għal darba tnejn. U wiehed qisu kamikaže, bi flixkun tal-Ħenikin taħt abtu u bi tnejn oħra miżmuma b'roġħda wara ċ-ċintorin, infexx f'litanija insulti u ftit zġhażagħ madwaru għamlulu l-wisa' għax beżgħu li l-kamikaže jlesti t-**talb** u jimtlew tilja Ħenikin żul minn hemm.

Jason heles mir-rassa, xedd tbissima u tela' fuq **iz**-zuntier tal-knisja. Bdew **id**-diskorsi. U malli kien qed jitkellem de Marco, minn fuq **is**-swar tal-Belt ġiet buffura riħ li qajmet ġisem kulhadd xewk xewk. U anke lil de Marco donnha **hasdet**.

“Dan hu r-riħ tal-bidla!” qal b'vuċi soda u l-folla approvat b'għajjat u ċapċip.
“Dan hu r-riħ tal-bidla,” reġa' minn fuq **il**-palk u dwew **il**-hornijiet.

U wara kolonna ħoxna, fuq **iz**-zuntier tal-knisja, Jason bies bewsa twila lil Angelique, Laburista minn Ħaž-Żabbar li lil ommha qaltilha li sejra Ta' Qali u minflok qabdet tal-linja u waqfet **il**-Furjana.

U r-riħ tal-bidla, dak **il**-hin, Jason u Angelique ma ħassewhx.

Noti

- 1 L-entuzjażmu ma setax ikun **agbar** > **akbar...** ghax **kobor**
- 2 U l-partit **riet** > **ried...** ghax **riedu**
- 3 U **il**-każini kollha organizzaw > U **l**-każini... ghax inwaqqghu l-vokali tal-lehen mill-artiklu
- 4 U fil-każin ta' Sannat **ttiehdet** id-deċiżjoni > ta' Sannat **ittiehdet...** ghax ghandek iżżid il-vokali tal-lehen
- 5 Bi flixxun tal-Ħenikin taht **abtu**: huwa d-dizzjunarju biss li jghinek tikteb **abt** bil-“b”.

Eugène Delacroix: “Il-Libertà tmexxi 'l-Kotra”, 1830, pittura biż-żejt, Louvre.